

Raplamaa turvalisuse raport 2024

2024. aastal jätkasid tegevust maakonna **turvalisuse nõukogu, tervisenõukogu ja liikluskomisjon**. Alusdokumendiks on [Rapla maakonna terviseprofiil 2023 ja tegevuskava aastani 2026](#). Oluliseks tegevussuunaks on tegevuskavas elanikkonnakaitse, kriisideks valmisoleku ja turvalisuse edendamine.

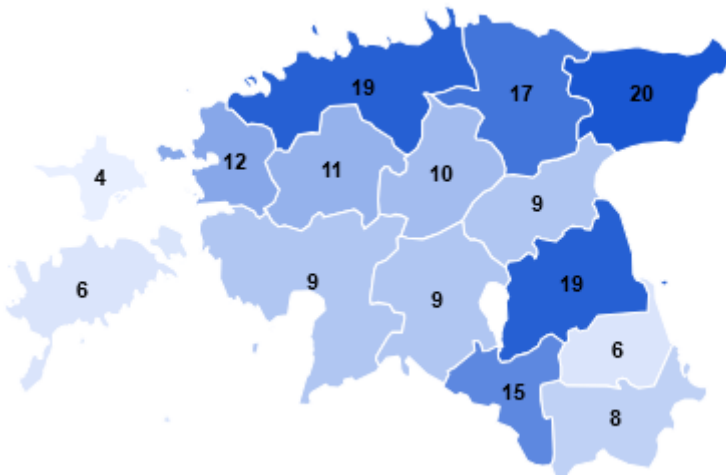
Raplamaal oli 2024. aasta lõpus **töötuse** määr 6,7 %, mis on madalam Eesti keskmisest, milleks oli 7,1 %. Aasta lõpu seisuga oli Raplomaal töötuna registreeritud 1054 inimest.

Raplamaa on jätkuvalt üks turvalisemaid maakondi Eestis

Raplomaal tehakse palju tööd selle nimel, et meil oleks turvalisem. Raplomaal on aktiivne ja järjest paremini toimiv turvavõrgustik, kuhu kuuluvad erinevad ametid, asutused ja omavalitsuste ametnikud.

Politsei seisukohalt olid suuremad murekohad 2024. aastal liiklus, kus hukkus 2 ja sai vigastada 50 inimest. Vigastatute arv liikluses suurenes üle kahe korra. Registreeritud varguste arv on kasvanud veerandi võrra ja jätkuvalt satuvad väga paljud inimesed kelmide ohvriks. Olukord ametnike värbamise vaates on oluliselt paranenud, kuid jätkuvalt kulub suur osa ametnike tööajast väljaõppele.

Joonis 1. Kuriteod 1000 elaniku kohta maakondade lõikes (PPA)

Patrullid teenindasid 1953 väljakutset, keskmiselt 6 **väljakutset** päevas. Väljakutsed jagunesid nii, et enim oli avaliku korra rikkumisega seotud väljakutseid, järgnesid liiklus ja isikuvastased süüteod. Ligi pooled väljakutsetest olid sellised, mis vajasis kiiret ja kohest reageerimist. **Joobes juhte** tabati 285.

Väärtegude arv oli 2828 (vähenes 20%). Liiklusväärtegude arv langes 20% (2516), kuid moodustasid 90% kõikidest väärtegudest, varavastased väärteod (142) vähenesid 19%,

sõltuvusainetega seotud väärtegude arv langes 24%. Liiklusväärtegudest poole moodustavad kiiruse ületamised - kiiruse ületajaid tabati 1188, mis on varasema aastaga võrreldes 26% vähem. Enamus kiiruseületamisi jääb vahemikku 21-40 km/h.

Kuritegusid registreeriti 2% vähem (482). Kolmandiku võrra langesid vägivaldakuriteod (104), samas mahus oli vähem ka kehalisi väärkohtlemisi (83). Varavastased kuriteod kasvasid 23% ja avaliku rahu vastased 30%. Varguste arv kasvas 23%, sealhulgas ka vargused kauplustest, kus toimuvad vargustest suurem osa. **Kriminaalseid joobes juhte** tabati 71, mis on täpselt sama arv kui 2023.aastal.

Kelmuste arv kasvas 23% (86). Enamus kelmustest on toime pandud internetis. **Narkokuritegusid** avastati 6.

Lähisuhtevägivald (LSV). LSV juhtumite üldarv on languses. LSV juhtumite arv (173) langes 25%. 48 juhul oli tegemist kuriteoga. LSV kuriteod moodustasid kõikidest vägivalda kuritegudest 42% ja see näitaja tõusis ligemale kolmandiku võrra. Negatiivne on see, et lähisuhtevägivalda puhul on suurenenud **korduvohvrite** kui ka korduvalt teo toimepannud isikute arv. Kannatanute hulgas oli

korduvohvleid 13% ja see on suurenenud 30%. Korduvaid kahtlustatavaid oli 18% ja nende osakaal on 11% jagu suurenenud.

Alaealisi on Raplemaal elanikkonnast ca 20% , kellest veerand on vastutusealised. Nendest 7% (ca 129 noort) panid 2024. aastal toime ligi 177 süütegu. Kolmandik olid esmarikkujad. Ligi 70%-l juhtudest kasutati alaealiste õiguserikkujate suhtes **mittekaristuslike mõjutamismeetodeid** (vestlus, perevestlus, suuline hoiatus, juhtumiarutelu, kahjuvahendus). Kõige rohkem (83) oli sõltuvusainetega seotud süütegusid, järgnesid liiklussüüteod (40 - juhtimisõigusega, rikkumised jalgratturina, kergliikuriga). Käidi ka kauplustest vargil.

Raplemaal oli 2024. aasta seisuga 29 **abipolitseinikku**, kes aitasid turvalisust tagada. Põhiliselt abistati patrullimisel ja piirkonnapolitsei töös.

Päästeameti reageerimisega väljakutseid oli 2024. aastal kokku 771 (-275 võrreldes eelmise aastaga). Languse peamine põhjus on ohu likvideerimise sündmuste ja tulekahjude väiksem arv. Väljakutsetest olid 374 (-260) päästesündmused. Päästesündmuse alla ei kuulu ATeS (automaatne tulekahju edastussüsteem) valesüsteemide kontrollid (142), ametkondliku abi osutamised kiirabile, politseile jms (144) ega ekslikud sündmused, kus reaalselt tegevust peale kontrolli ja nõustamise ei järgne (108).

Päästesündmustest olid 62 (-40) **tulekahjud**. Tulekahju ohtu kontrolliti 46 (+1) korral. Tulekahju ohuks on näiteks korstnapõleng ja lõkke asjaolude selgitamine. Päästjate reageerimisega liiklusõnnetusi toimus 60 (+1). Ohu likvideerimise sündmusi oli 2024. aastal 141 (-223), mis on eelmise aastaga võrreldes märgatavalt vähem. Enamik ohu likvideerimisi olid tormide ajal puude kõrvaldamine teedelt, elektriliinidelt ja hoonetelt. Abitus seisus inimesi päästeti 26 (-8) ja loomi 26 (+10) korral.

Kõikidest tulekahjudest 30 (sama ka 2023) olid **hoonetulekahjud**, millest 15 (+2) olid eluhoonetulekahjud ja 15 (-2) mitteeluhoone tulekahjud, 11 (-21) olid metsa ja/või maastiku tulekahjud. 8 (-5) tulekahju toimus väljaspool hooneid (näiteks ohtlik lõke, prügikast, grill-seade vms) ning 8 (-5) olid sõidukitulekahjud. Tulekahjude kogu arv oli 2024. aastal 63 ja vähenemise (-39) tõi metsa ja maastiku põlengute väiksem arv.

Hoonepõlengute (30) peamised põhjused olid elektripaigaldise või elektriseadme rike (7). Paljudel tulekahjudel ei olnud põhjust võimalik kindlaks teha (6). Küttesüsteemi vale kasutamine põhjustas 4 tulekahju.

Raplemaal **hukkus** 2024. aastal tulesurma läbi üks inimest (2023. aastal samuti 1) ja **uppus** üks inimene (2023. aastal uppus 2 inimest).

Vabatahtlike komandosid on maakonnas 10, kokku tehti päästesündmustele 226 (-8) väljasõitu. Enim reageeris sündmustele **Kehtna vabatahtlik päästekomando** (96), Lokuta VPK (25), Valgu VPK (22), Vana-Vigala VPK (21), Laukna VPK (17), Kaiu VPK (14) ja Varbola VPK (14).

Raplemaal on õnnetuste ennetus endiselt kõrgel tasemel. **Kodukülastusi** tuleohutusalase nõustamise eesmärgil tehti 854 (-17) korral (Rapla vallas 251, Märjamaa vallas 201, Kehtna vallas 225 ja Kohila vallas 172). Päästeameti poolt on 2024. aastal viidud läbi 210 ennetuskoolitust, nõustamist ja operatiivennetust (koolitused haridusasutustele, elanikkonnakaitse koolitused, reidid, jää mõõtmine, lõkete tegemise nõuete jälgimine ja kuuma ajal ujujate jälgimine). Selle eesmärk on märgata ohte ja operatiivselt sekkuda ja nõustada.

Koostöös Päästeametiga tegutsesid kohalikud omavalitsused „**Kodud tuleohutuks**“ projekti raames kodude tuleohutumaks muutmises. Selle projekti abil lahendati maakonnas 2024. aastal 9 kodu kitsaskohad (Rapla 3, Märjamaa 2, Kohila 2, Kehtna 2). Koos kohalike omavalitsuse panusega toetati kodude tuleohutust 45 636 (- 4051) euroga.

Kaitseliidu Rapla maleva üks prioriteetidest oli 2024. aastal arendada koostööd kohalike omavalitsustega (KOV), Päästeametiga (PÄA) ning Politsei- ja Piirivalveametiga (PPA). Koostöö fookuses oli kriisireguleerimine sõjaeelses kriisis ja sõja ajal. Aasta esimeses pooles selgitati välja, millised on rollid ja ülesanded antud situatsioonides ja kuidas ollakse ettevalmistunud. Antud teemal korraldas malev seminari Hobulaiul, kus kõik osapooled said oma plaane ja rolle tutvustada.

2024. aasta suvel toimus õppus **Põhjanaan**, kus Rapla maleva allüksuste juhtkonnad koostöös KOV-dega koostasid kriitilise taristu kaitseplaanid, millede rakendamisel tagatakse kohaliku elanikkonna turvalisus ja jätkusuutlikkus sõjaseelses kriisi ja sõja ajal. Aasta teises pooles viidi läbi õppus **Tormilatern**, mille fookus oli evakuaatsiooni vastuvõtupunktide rajamisel ja evakuaatsiooni läbiviimisel. Õppus andis valmisoleku evakueeritavate vastuvõtmiseks maakonnaväliselt ja vajadusel ka maakonnasiseselt.

Naiskodukaitse on täies mahus komplekteerinud evakuaatsioonirühma, mis on valmis mobiliseeruma ja evakuaatsioonipunkte rajama kriisiolukordades, toetades seeläbi elanike evakueerimist. 2024. aastal osaleti Märjamaa vallas toimunud õppusel Tormilatern 2024, mis oli Raplamaa esimene suuremahuline evakuaatsioonialane koostööõppus. Korraldati mitmeid kriisiks valmistumise õpitubasid erinevates küldes, koolides ja muudes asukohtades, et tõsta kogukondade teadlikkust ja valmisolekut erinevateks hädaolukordadeks. Eakatele viidi läbi eraldi koolituspäevi, kus tutvustati koduseid varusid ning õpetati praktilisi oskusi, mis aitavad paremini toime tulla elektrikatkestuste, veevarustuse probleemide ja muude kriisiolukordadega.

Aprillis loodi ohutushoiutoimkond, mille eesmärk on tugevdada nii Naiskodukaitse liikmete kui ka elanikkonna kriisivalmidust. Koolitati juurde **vabatahtlikuid kriisikoolitajaid**, kes aitavad laiendada kriisikoolituste kättesaadavust ning valmistada elanikke ette võimalike hädaolukordade lahendamiseks. Lisaks viidi riigikaitsealaagrites läbi töötubasid, kus keskenduti kodu turvalisusele ja kriisideks valmistumisele. Jätkati kriisiäpi "Ole Valmis!" propageerimist ja selle olulisuse selgitamist nii oma liikmetele kui ka elanikele laiemalt. Suurt rõhku pandi praktilisele eneseabiteadmiste edendamisele – õpetati esmaabi ning seda, kuidas koostada hädaolukorraks valmisoleku plaan nii kodus kui ka kogukonnas.

SA Raplamaa Haigla (RMH). Alates 2024. aasta juunist on RMH juhataja Raplamaa turvanõukogu liige. RMH on aktiivselt kaasatud Rapla maakonna turvalisuse arendamisesse ja kriisivalmiduse tõstmisesse. Vastavalt Hädaolukorra seadusele on RMH elutähtsa teenuse osutaja (ETO) ja sellega seoses lisanduvad täiendavad kohustused. Koostöös Terviseametiga on tehtud täiendavaid investeeringuid meditsiiniseadmetesse. Ostetud on haiglasse vajalikke **elustamisseadmeid** ja erakorralise meditsiini osakonda (EMO) täiendavaid **diagnostikavahendeid**. Samuti remonditi **EMO ruume**, et patsientidel oleks haiglas privaatsem ja mugavam. Haiglas viidi suvel läbi **praktiline tuletoorjeõppus** koos **evakuaatsiooniga** koostöös Päästeametiga ja teoreetiline tuleohutuse koolitus.

Liiklusohutus. 2024. aastal registreeriti Raplemaal 27 (+6) vigastatutega liiklusõnnetust. Vigastada sai 50 (+27) ja hukkus 2 (-4) inimest. Tabel 1. Liiklusõnnetused.

	Liiklusõnnetused	Vigastatud	Hukunud
Kokku	27	50	2
Jalakäijatega	2	2	0
Sõidukite kokkupõrked	17	25	2
Teelt väljasõidud	8	23	0
Joobes sõidukijuhi süül	2	6	0

Riigimaanteedel teostati erinevaid **ehitustöid**, mille tulemusel paranesid sõidumugavus ja ohutus. Teostati teekatte remonti 3,93 km (uus teekatte, teekatte markeerimine), remonditi kruuskattega teid 5,028 km, remonditi 2 silda (Angerja ja Loe sild), pinnati teid 54,6 km ulatuses (uus teekatte markeerimine), uuendati teekatte markeeringut 132 km teedel, vahetati välja 121 amortiseerunud

liiklusmärgi. Rail Baltica (RB) maanteeviadukt ehitati teele 20131 (Seli-Koigi-Alu).

2024. aastal tehti **liiklusohutlike kohtade parendusena** korda Rapla vallas 3 objekti:

- tugimaantee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi tee ja kõrvalmaantee nr 20154 Lelle-Vahastu ristmiku ümberehitus, rajati ohutussaar ja kitsendati ristmiku ala.
- kõrvalmaanteel nr 19246 Vändra-Lokuta-Lelle teel Eidaperes ehitati kaks künnist jalakäijate teeületuskohtade ette ja bussipeatuse tasku koos ootekoja ja teeületuskoha valgustusega.

- kõrvalmaanteel nr 20184 Paeküla - Vana-Vigala teel rajati kaks tõstetud ristmiku ala. 2024. aastal viidi läbi Transpordiameti poolt /osalusel Raplemaal **ennetustegevuse** raames 22 tegevust (sh 12 kooli jalgratturikoolitused, 3 riskeeriva käitumise koolitust 9. klassidele). Üks lasteaed sai lasteaia õpetajate sisekoolituse teemal liikluskasvatuse lõimimine õppetöösse, toimus üks I kooliastme õpetajat liiklusohutusosalane koolitus, kus osa võttis 20 õpetajat kolme kooli peale.

Tööõnnetused. 2024. aastal registreeriti Raplemaal 62 tööõnnetust, mis on ühe võrra rohkem kui aasta varem. Võrreldes varasemate aastatega tööõnnetuse juhtumeid enam raskusastmete järgi ei liigitata. Tööinspeksioonis registreeritakse vaid ajutise töövõimetuse kaasa toonud juhtumid ning surmaga lõppenud juhtumid. Surmaga lõppenud tööõnnetusi ei ole Raplemaal olnud juba alates aastast 2018. Enim registreeriti aasta jooksul tööõnnetusi taas puidutööstuses. Raplamaa ei ole väga suure tööõnnetuste arvuga maakond, kuid tööõnnetusi võiks olla alati vähem. Kui Eestis keskmiselt toimub ca 5 tööõnnetust 1000 töötaja kohta, siis Raplemaal keskmisest veidi vähem (3,9 tööõnnetust 1000 töötaja kohta). Jätkuvalt on tööõnnetuste **peamisteks põhjusteks** ohutusnõuete eiramine töötajate poolt ning tööandjate poolt tegemata jäetud korralik töötajate väljaõpe ja juhendamine. Seega on üsna sageli tööõnnetuse toimumise eelduseks kellegi poolt ohutusnõuete eiramine ning seeläbi on ka õnnetused kerged tulema. Paraku tuleb tõdeda, et just tööohutusnõuete eiramine töötaja enda poolt on kasvavas trendis - kui tööandja on ette näinud isikukaitsevahendite kasutamise või koostanud ohutu töötamise juhendi, siis sellest peab töötaja ka lähtuma.

Sihtrühmadele suunatud turvalisuse alastest sekkumistest võib välja tuua järgmised tegevused: TRE raadios olid eetris **tervise ja turvalisuse saated** iganädalaselt, kokku 45 saadet (7 turvalisuse teemadel). Ilmus **2 erilehte** (mais ja oktoobris) sõeluuringute, hoolduskoordinatsiooni ja **elanikkonnakaitse** teemadel, mis jõudsid elanikkonnani läbi vallalehtede lisalehena (tiraaž 12 500).

6. klasside ohutusõppus **Mini-Äkk** toimus 16. korda. Osales 14 võistkonda 11-st koolist. Viies maakondlik haridustöötajate ohutusõppus **ÄKK** õppus toimus 22. oktoobril Kohila Gümnaasiumis, osales 78 koolitöötajat gümnaasiumist ja Kohila Mõisakoolist. KEAT ja ÄKK ohutusõppused on paljude organisatsioonide ja asutuste koostööprojektid (TRAM, PPA, PÄA, Kaitseliit, Naiskodukaitse, EPR, Keskkonnaamet jpt).

Rapla-, Pärnu-, Järva-, Harju-, Saare-, Hiiu- ja Läänemaa **turvalisuse nõukogude ühisseminar** toimus 12.-13. augustil – teemadeks valeinfo ja demineerimine. Lisaks viis Kaitseliit Raplamaa **omavalitsuste juhtidele** läbi õppuse Hobulaiul 21.-22. augustil, mille käigus õpiti kasutama raadiosaatjaid ja tehti läbi kriisimeeskonna lauaõppus.

Eesti Külaliikumine Kodukandi ja Raplamaa Partnerluskogu eestvedamisel toimus 3. aprillil kriisiteemaline seminar, kus esinesid nii kogukondade, riigi kui kõikide omavalitsuste esindajad kriisiks valmisoleku teemal.

2024. aastal loodi maakonnas üks **naabrivalvesektor** – Jädivere sektor 12 koduga. Raplemaal on kokku 43 naabrivalve sektorit.

Testostlemise tulemused oli taaskord kehvad – testiti maakonna 45 müügikohta, noorelt küsiti dokumenti vähem kui pooltel kordadel (47%). Maakonna tervisedenduse programmi raames valmis lühike [õppevideo müüjatele](#), kuidas korrektselt noortelt dokumenti küsida.

Sotsiaalvaldkond. Jaanuaris 2024 algas uus hoolduskoordinatsiooni projektiperiood (**Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordineerimise mudeli rakendamine Raplemaal**), mille raames alustasid tööd kaks hoolduskoordinaatorit, et katta kogu maakond teenusega, mis toetab perearste ning toetab eakamaid patsiente sotsiaal- ja tervishoiusüsteemis. Lisaks toetatakse läbi projekte sotsiaal- ja tervishoiu valdkondlikke võrgustikke. Projekt kestab 2025.a. lõpuni.

Meetmest „**Psühholoogi palgatoetus ja vaimse tervise teenusetootetus**“ said 2024. aastal toetust Raplamaa omavalitsustest Rapla vald (32 074 €) ja Märjamaa vald (12 694,5 €).

Programmi „**Imelised aastad**“ viidi läbi Kohilas, Raplas ja Märjamaal (1 grupp). **Gordoni perekool** toimus Kehtna vallas (2 gruppi), Märjamaal ja Raplas (a 1 grupp).

Rapla maakonna NEET projekt algas 1. jaanuaril 2024 ja kestab 2027. a. lõpuni. Projekti raames on ametisse võetud noortekeskuste juures igas vallas noorte heaoluspetsialist, kes tegeleb nende noortega, kes ei õpi ega tööta. Suur tähelepanu on ennetustööl ja võrgustikutööl.

Turvalisuse edendamine kohalikes omavalitsustes

Teist aastat toimus Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) innovatsioonifondis **elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse edendamise konkurs**. Raplamaale eraldati 34 865,12 €, sh Rapla vald – 13 490,51 €, Märjamaa vald – 8815,26 €, Kohila vald – 5480,61 €, Kehtna vald – 7078,74 €.

Rapla vald osaleb Siseministeeriumi omavalitsuste **turvalisuse arenguprogrammis** aastatel 2024-2025, läbi mille viiakse ellu erinevaid turvalisust tõstvaid tegevusi (sh koostatakse tegevusmudel, viiakse läbi erinevaid koolitusi, nt "Ringist Välja" mudeli baaskoolitused jms). Maikuu kinnitas Rapla Vallavalitsus Rapla **valla kriisikomisjoni**, kelle ülesandeks on koordineerida kriisideks valmisoleku tegevusi ja koostööd ning võeti tööle **siseturvalisuse koordinaator**. Juunis toimus esimene laiendatud seminar, mille käigus selgitati välja tegevusvaldkonnad ja fookusprobleemid Rapla vallas, mille järel käivitati nendes probleemvaldkondade töörühmade töö olukorra kaardistamiseks ja turvalisuse probleemide täpsemaks määratlemiseks. Valdkonnad on järgmised: kriisideks valmisolek, kodanikualgatus ja kogukond ning sotsiaalhoolekanne. Rapla valla elanikele viidi läbi **küsitlus "Turvalisus Rapla vallas"**. Koostati Rapla valla **turvalisuse profiil** ning 5 teekaarti ehk tegevuskava, 2025. aastal toimuvad juba konkreetsed tegevused kriisjuhtimiseks, koostatakse erinevate hädaolukordade jaoks vajalikud juhendmaterjalid. Saab olema selge kriisikommunikatsiooni plaan ning eri osapoolte (sh nii KOV asutused kui partnerorganisatsioonid ja kogukonnad) teadmine ja arusaamine enda rollist ja tegutsemisest kriisis.

Generaator ja generaatorivalmidus. Rapla Vallavalitsuse soetatud generaator (125A) on hoiul Juurus, mida saab kasutada elektritoite taastamiseks nii Juuru Eduard Vilde Koolis kui ka lasteaia ja hooldekodu ühishoones, millele loodi generaatorivalmidus. Juuru katlamaja kaugligipääsu ühendused on tehtud turvaliseks, et küberrünnakute puhul oleks katlamaja soojatootmine tagatud. Generaatorivalmidus on loodud endisele Rapla vallamajale, kus hetkel on ajutiselt majutatud Naksitrallide lasteaia 6 rühma. Vahastu Trehvamise Tarel on generaatorivalmidus ja Vahastu Vabatahtlik Päästekomandol on soetatud generaator, mida saab vajadusel kasutada hoones elektritoite taastamiseks ning hoonet saab vajadusel kasutada kohaliku kerksuskeskusena. Lisaks on loodud generaatorivalmidus Kabala Lasteaed-Põhikoolile, kus kooli- ja spordihoone põhjal oleks olemas kõik võimalused kerksuskeskuse loomiseks.

Rapla linna piirile rajati **kaks kergliiklusteed**: Rapla – Kuusiku ja Rapla – Aranküla (Uusküla), mis oluliselt on parandanud sealse elanike liiklusturvalisust ja avanud liikumisharrastajatele uued turvalised ja ohutumad teed.

Rapla valla **kriisikomisjoni liikmed** on osalenud aktiivselt õppustel (DELA24), regionaalsete kriisikomisjonide ühisseminaridel, koolitustel ning valdkondlikel arenduskoosolekutel.

Jätkus projekt „**Taastava õiguse arendamine Rapla vallast**“, mille raames on toimunud erinevad koolitused, kus noortega töötavad spetsialistid saavad uusi teadmisi ja oskusi, kuidas tõhusalt lahendada konflikte ja süütegusid taastavaõiguse põhimõtetel. Projekti elluviimise periood on 11.07.2022 – 30.04.2024.a., koostööpartnerid on kõik valla haridusasutused. Jätkus **SPIN** programm.

Märjamaa vallas jätkati 2024. aastal kriisideks ettevalmistamise ja turvalisuse tagamise temaatikaga. Toimusid koolitused ja infopäevad kriisistaabi liikmetele, osaleti kriisiõppustel ja regionaalses kriisikomisjonis. Märjamaa valla haridusasutustes korraldati evakuaatsiooniõppuseid ja seoses pommiähvarduste rämpspostituse lainega vaadati üle hädaolukorra plaanid ja dokumentatsioon.

Märjamaa Valla Noortekeskuses jätkas tööd **päästeala noortering**, mille läbiviimist kaasrahastas Päästeamet. Russalu Külavanemate Ühendus sai positiivse otsuse KÜSK projektist elektrigeneraatori rahastamiseks, et tagada kerksuskeskuste toimepidevus. Kogukonna turvalisuse tagamiseks loodi

2024. aastal Jädivere külas uus **naabrivalvepiirkond**, neid on vallas nüüd kokku 11. Kriisistaabi juht osaleb Kriisijuhtimise Meistriklasi koolitusel, mille õppepäevad jätkuvad 2025. aastal.

Kaitseliidu Rapla Maleva eestvedamisel korraldati oktoobris Märjamaa vallas Varbola ja Kivi-Vigala kooli hoonetes evakuatsiooniõppus **Tormilatern**, mille käigus õpiti ja lahendati koostöös Päästeameti, PPA, Kaitseliidu, EPR ja Naiskodukaitsega ulatusliku evakuatsiooni korraldamist ning sellega kaasnevat tegevusi ja lavastatud sündmusi. Päästeamet tunnustas õppuse korraldamist oma aastalõpu tänuüritusel. Märjamaa vald osales novembris **DELA24 ühisõppusel**, mille käigus oli aktiveeritud kriisistaap ja korraldatud infovahetus ETODE ja regionaalse kriisikomisjoniga. DELA24 õppuse ajal korraldati ka väliharjutus, mille käigus avati kerksuskeskus Märjamaa Vallavalitsuse hoones.

2025. aastal on planeeritud jätkata kriisivalmiduse koolitustega kogukondades ja panustatakse valla kerksuskeskuste ja haridusasutuste toimepidevuse tagamisse.

Kohila vallas on vallavalitsuse koosseisus jätkuvalt **korrakaitse spetsialist**, kes tegeleb muude tööde kõrval koostöös politseiga ka avaliku korra tagamise ja turvalisuse ülesannete täitmisega. Lasteaiad ja koolid on Kohilas varustatud **turvakaameratega** ning sissesõidu teedel on numbrituvastusega kaamerad. Tänavavalgustus on 99% energiatõhusal tehnoloogial. Uued **tänavavalgustused** paigaldati Aespa aleviku Sinilille, Ülase, Anemooni, Sinilille põik, Optimisti, Mäevana tee, Telfo ja Telfo kaare tänavatele. Turvalisuse eesmärgil rajati kooliõpilaste veoks uusi **bussipeatusi** ja **bussipaviljone**. Vilivere tee sai kogu pikkuses tolmuva katte, lisaks veel Hageri küla Kääpa tee ja lühike lõik Kuivajõe teest. Kohila alevis muudeti turvaliseks Vabaduse ja Kooli tänava ristmik. Välja tänava ja Viljandi mnt ristmiku juures olevatele jalakäijate ülekäigurajale paigaldati **künnis**. 2024. aastal sai Kohila alevis uuendatud kõik ülekäiguraja tee märgistused ja lisaks rajati Mõisakooli juurde **uus ülekäigurada**, et õpilastel oleks turvalisem. Noortekeskusesse paigaldati **kaamerad**, mis aitavad tagada ruumide turvalisuse ning luua keskkonna, kus noored ja noorsootöötajad tunnevad end kaitstult. Koostöö politsei ja päästeametiga on tugevdanud noorte teadlikkust turvalisusest ning aidanud neil mõista, kuidas oma tegevustega sellele kaasa aidata. Suurt tähelepanu on pööratud **liikluskasvatusele** Kohila valla üldhariduskoolides. Jätkati 2022. aastal alanud koostöövõrgustiku tegutsemist Kohila Gümnaasiumi, noorsootöötajate, Kohila Vallavalitsuse ja politsei vahel, et toetada noori, kes on sattunud raskustesse õppetöös või mujal. **SPIN programm**, mis on suunatud 9-13 aastastele noortele, käivitus novembris.

Kehtna vald. Kehtna **Päästekomando** viis läbi 38 infopäeva, koolitust ja harjutust, teostas 27 kodunõustamist ning aitas neljal valla allasutustel läbi viia evakuatsiooniõppust. **Päästeringi** noored osalesid päästeala noortelaagris Valgemetsas. Kehtna Päästekomando võitis vabatahtlike Lääne Eliitkomando võistluse, korraldas ühe tuletõrjevõistluste etapi ja maakondlikud meistrivõistlused. Vastava koolituse said elanikkonnakaitse koolitaja ning kaks ulatusliku evakuatsiooni läbiviijat. Kehtna vald on suurendanud oma **generaatoriparki** eesmärgiga tagada elutähtsate teenuste osutamine kriisiolukordades. Neljal korral on läbi viidud **kogukondadega arutelusid** teemal „Räägime kriisist!“. Viidi läbi Kehtna valla **mänguväljakute** hindamine ja parendamine. Arendati võrgustikutööd laste heaolu spetsialistide ja noorsootöötajate vahel, kokku toimus 7 kohtumist ja 2-päevane koolitus. Kasutusele võetud on eakatele kodustes tingimustes **häirenuputeenus**, lastekaitsetöötajad panustavad varasemast rohkem ennetustööle - on käivitatud sotsiaalprogrammid vanematele, on süvendatud koostööd noortekeskustega jms.

2024. aastal sai Kehtna vald turvalisemaks valgustuse osas. Hakati parendama ning alustati töödega, et Kehtna vallas oleks ühtlane ja ühetaoline **tänavavalgustus** ning lisaks sellele põlevad tuled kogu pimedaja k.a. öösel. Palju teid sai pinnatud ning ka märkimisväärne kogu kruusa teedele veetud. Pärilises suures mahus sa eemaldatud teeäärtest nähtavust piiravat võsa, mis tõstab niisamuti liiklusohutust, sest autojuhtidel on mugavam liigelda.